

Szkoły Europejskie
Biuro Sekretarza Generalnego

Dział ds. pedagogicznych

Numer dokumentu: 2009-D-601-pl-3

Język oryginału: PL

PROGRAM NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO, JAKO DRUGIEGO: PL – L2

Dla klasy 6 i 7 szkoły średniej – PROGRAMME DE POLONAIS L2 – ANNEES 6 & 7

APPROUVE PAR LE CONSEIL SUPERIEUR DES ECOLES EUROPEENNES DES 21, 22 ET 23 AVRIL 2009 à STOCKHOLM

Entrée en vigueur : Septembre 2009

FR

Tenant en compte la possibilité de changement de la langue L2 pour les deux dernières années de la scolarité dans le système des Écoles Européennes il est proposé dans ce document le programme de la langue polonaise L2 pour les classes de 6e et de 7e année.

Ce programme a été élaboré par les spécialistes de la plus haute qualité de la Commission Centrale des Examens en Pologne.

Le programme est centré sur les compétences proposées par le Cadre Européen Commun de Référence pour les langues (CECR) du Conseil de l'Europe, enrichie par des propositions de fragments des textes de la culture polonaise.

EN

Taking account of the possibility of changing L2 for the final two years of schooling in the European Schools system, the Polish L2 syllabus for secondary years 6 and 7 is proposed in this document.

This syllabus has been designed and written by the top specialists of the Central Examinations Commission in Poland.

The syllabus focuses on the competences proposed by the Council of Europe's Common European Framework of Reference for languages (CEFR), supplemented by proposed extracts from texts reflecting Polish culture.

DE

Unter Berücksichtigung der Möglichkeit der Änderung der Sprache L2 für die beiden letzten Klassen im Unterrichtssystem der ES wird im vorliegenden Dokument der Lehrplan für die polnische Sprache L2 in der 6. und 7. Klasse vorgeschlagen.

Dieser Lehrplan ist von hochqualifizierten Fachleuten der Zentralen Prüfungskommission in Polen ausgearbeitet worden.

Der Lehrplan ist auf die im Gemeinsamen europäischen Referenzrahmen für Sprachen (GERS) des Europarats vorgeschlagenen Kompetenzen ausgerichtet, bereichert um Vorschläge zu Textfragmenten über die polnische Kultur.

Program nauczania języka polskiego jako obcego Pl – L2

I. CELE

Cele ogólne

Edukacja w szkołach średnich ma dwa cele: dostarczenie wiedzy formalnej opartej na danym przedmiocie oraz zachęcenie do osobistego rozwoju ucznia w szerszym społecznym i kulturowym kontekście. Edukacja formalna wymaga przyswajania wiedzy i umiejętności oraz pojęć w ramach każdego przedmiotu. Uczniowie powinni nauczyć się opisywać, interpretować, oceniać i stosować zdobytą wiedzę. Rozwój osobisty odbywa się w sferze duchowej, moralnej, społecznej i kulturowej. Wiąże się on ze świadomością właściwych zachowań, rozumieniem środowiska, w którym uczniowie żyją i pracują oraz rozwojem ich osobowości.

Te dwa cele są nierozdzielnie kultywowane w kontekście coraz większej wrażliwości na bogactwo kultur europejskich. Ta wrażliwość i doświadczenie w dzieleniu wspólnego europejskiego życia powinny doprowadzić uczniów do poszanowania tradycji każdego państwa europejskiego oraz zachowania własnej tożsamości.

Cele szczegółowe

Głównym celem nauczania języka polskiego jako drugiego języka w Szkołach Europejskich (LII) jest przygotowanie osoby obcojęzycznej do poprawnego komunikowania się po polsku, czyli do rozumienia mowy ze słuchu i do mówienia ze zrozumieniem. Opanowanie języka mówionego musi się łączyć z opanowaniem języka pisanego. Intensywnym ćwiczeniom w rozumieniu i mówieniu powinny towarzyszyć ćwiczenia w czytaniu i pisaniu. Uczeń musi opanować zarówno oficjalną, jak i nieoficjalną odmianę języka polskiego. Język obcy jako język drugi wymaga od ucznia takiego poziomu znajomości, aby możliwym było posługiwanie się językiem celem poznawania tekstów literackich i dyskusowanie o tekstach kultury różnego typu właściwych dla języka polskiego.

II. WYMAGANIA

Uwaga: *Uczeń rozpoczynający w klasie VI naukę języka jako języka drugiego L2, powinien mieć opanowane umiejętności zawarte w tabeli B. W wyjątkowych wypadkach można zakwalifikować ucznia osiągającego poziom A. Jeżeli w chwili rozpoczynania nauki, uczeń nie spełnia wymogów z poziomu A, nie powinien być przyjęty do grupy uczącej się języka polskiego jako drugiego L2 w klasach 6 i 7 Szkół Europejskich. Kończąc klasę VII powinien osiągnąć poziom C. Uczeń, który rozpoczynał naukę z poziomu A, może nie osiągnąć na koniec klasy VII poziomu C we wszystkich zakresach, ale wtedy nie powinien otrzymać oceny przekraczającej 7.*

1. Uczeń spełnia poniższe wymagania w zakresie czterech podstawowych sprawności komunikacyjnych w mowie i piśmie

Śluchanie

A	B	C
a) rozumie polecenia	a) rozumie wypowiedzi monologowe i dialogowe, w tym nadawane za pomocą środków audiowizualnych, pod warunkiem, że temat jest mu znany	a) rozumie wypowiedzi o złożonej organizacji
b) rozumie proste wypowiedzi monologowe i dialogowe, w tym nadawane za pomocą środków audiowizualnych	b) odróżnia informacje o faktach od opinii	b) odbiera zawarte w wypowiedzi informacje zarówno jawne, jak i ukryte
c) rozumie proste teksty literackie i inne teksty kultury,	c) rozpoznaje intencję wypowiedzi (np. aprobatę, dezaprobatę, prowokację)	c) rozpoznaje w wypowiedzi ironię, sugestię i manipulację językową
d) rozumie główny sens krótkich, prostych komunikatów i ogłoszeń		d) rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną – jej tezę, argumenty i wnioski,
e) rozróżnia wszystkie samogłoski i większość spółgłosek typowych dla języka polskiego		e) rozumie teksty literackie, popularnonaukowe i publicystyczne oraz inne teksty kultury,
		f) rozróżnia środki językowe pełniące różne funkcje wypowiedzi.

Czytanie

A	B	C
<p>a. czyta na głos i cicho proste teksty literackie i nieliterackie,</p> <p>b. rozumie krótkie teksty literackie, informacyjne, użytkowe oraz inne teksty kultury,</p> <p>c. wyodrębnia części składowe tekstu (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity)</p> <p>d. odróżnia w tekście informacje ważne od drugorzędnych</p>	<p>a. rozumie dłuższe teksty literackie, informacyjne, użytkowe oraz inne teksty kultury,</p> <p>b. wyszukuje informacje według wskazanego kryterium i porządkuje je</p> <p>c. rozpoznaje intencję wypowiedzi (np. aprobatę, dezaprobatę, sugestię,)</p> <p>d. dostrzega w wypowiedzi ewentualne przejawy manipulacji</p> <p>e. w tekście argumentacyjnym wskazuje tezę, argumenty, przykłady i wnioski</p>	<p>a. rozumie teksty literackie i inne teksty kultury oraz w ich odbiorze uwzględnia różne konteksty</p> <p>b. rozpoznaje rodzajowe i gatunkowe cechy tekstu</p> <p>c. identyfikuje elementy konstrukcyjne tekstu literackiego i dostrzega relacje między nimi</p> <p>d. odczytuje sens całego tekstu i wydzielonych fragmentów oraz ich funkcję na tle całości</p> <p>e. rozpoznaje w wypowiedzi ironię i manipulację językową,</p> <p>f. czyta wybrane teksty z historii literatury polskiej</p> <p>g. korzysta z rozmaitych źródeł informacji.</p>

Pisanie

A	B	C
<p>a. poprawnie zapisuje litery polskiego alfabetu</p> <p>b. przepisuje wyrazy i proste zdania</p> <p>c. pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i proste zdania, zachowując poprawność ortograficzną,</p> <p>d. zapisuje proste informacje o sobie</p> <p>e. tworzy kilkuzdaniową wypowiedź na znane mu i/lub związane z jego doświadczeniem tematy,</p> <p>f. pisze listy prywatne, krótkie wiadomości, opisując w prosty sposób swoje wrażenia i przeżycia,</p> <p>g. w prosty sposób wypowiada się (opisuje swoje reakcje) na temat poznanych tekstów kultury</p> <p>h. na ogół pisze poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym, posługując się słownikiem ortograficznym</p>	<p>a. zapisuje dyktowane teksty</p> <p>b. przedstawia (opisuje i opowiada) rzeczywiste lub fikcyjne uczucia, doświadczenia i zdarzenia</p> <p>c. tworzy spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat</p> <p>d. przedstawia własną opinię na temat poznanych tekstów kultury i uzasadnia ją,</p> <p>e. tworzy proste wypowiedzi pisemne o charakterze użytkowym</p> <p>f. posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka (stosuje formuły grzecznościowe)</p>	<p>a. wypowiada się w różnych formach gatunkowych: list prywatny, dziennik, streszczenie (w tym streszczenie tekstu argumentacyjnego), sprawozdanie, rozprawka</p> <p>b. tworzy formy użytkowe: list oficjalny, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny</p> <p>c. przedstawia (opracowuje w pełni) dowolnie wybrany temat, zwracając uwagę na strukturę wypowiedzi</p> <p>d. redaguje i edytuje własny tekst</p> <p>e. stosuje obowiązujące normy poprawnościowe</p>

Mówienie:

A	B	C
<p>a. wymawia poznane słowa w sposób na ogół zrozumiały dla odbiorcy</p> <p>b. tworzy samodzielnie na ogół poprawną kilkuzdaniową wypowiedź</p> <p>c. odtwarza z pamięci teksty</p> <p>d. porozumiewa się w typowych sytuacjach komunikacyjnych i wypowiada się na znane mu tematy</p> <p>e. stosuje formy grzecznościowe.</p>	<p>a. mówi w sposób zrozumiały dla odbiorcy, stosuje akcent zdaniowy</p> <p>b. swobodnie i spontanicznie porozumiewa się w różnych sytuacjach, stosując właściwe formy komunikowania się</p> <p>c. formułuje spójną wypowiedź na tematy związane z otaczającą rzeczywistością, opowiada o własnych doświadczeniach, opisuje ludzi, przedmioty, miejsca i sytuacje,</p> <p>d. omawia, streszcza przeczytane teksty literackie i teksty kultury, wskazuje ich temat, problematykę, charakteryzuje bohaterów, przedstawia przebieg akcji oraz tworzy spójne, dłuższe wypowiedzi na zadany lub wybrany przez siebie temat,</p> <p>e. uczestniczy w dyskusji na znany sobie temat, potrafi przedstawić swój punkt widzenia i uzasadnia własne zdanie,</p> <p>f. stosuje zasady etykiety językowej, dostosowując odmianę i styl języka do sytuacji, w której się wypowiada,</p> <p>g. recytuje teksty literackie, dbając o prawidłową intonację</p>	<p>a. artykułuje słowa zgodnie z normą poprawnościową</p> <p>b. wypowiada się spontanicznie, płynnie i logicznie</p> <p>c. prezentuje fabułę i charakteryzuje postać mówiącą,</p> <p>d. wypowiada się precyzyjnie w rozmaitych formach,</p> <p>e. w dyskusji, wystąpieniu publicznym, formułuje swoje zdanie, uzasadnia je, broni go, polemizuje z innymi</p> <p>f. przestrzega zasad etykiety językowej, dostosowuje sposób wyrażania do stylu właściwego dla danej sytuacji,</p> <p>g. recytuje teksty, interpretując je,</p> <p>h. potrafi przygotować wystąpienie publiczne; potrafi je zrealizować.</p>

2. Świadomość językowa

Klasa VI	<p>Język ogólny. Style funkcjonalne (publicystyczny, naukowy, artystyczny). Kolokwializacja. Klasyfikacja środków stylistycznych. Retoryka. Podstawowe chwyt retoryczne.</p>	<p>Pisanie Poza gramatyką i ortografią którą w klasie 6 i 7 należy sukcesywnie powtarzać, raczej kontekstualnie niż teoretycznie, uczniowie powinni docelowo opanować zasady kompozycji tekstów pisanych z uwzględnieniem umiejętności rozróżniania stylów, także stylu oficjalnego i nieoficjalnego oraz jego stosowności w danej sytuacji.</p>
Klasa VII	<p>Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny. Ocena zapożyczeń i neologizmów. Moda językowa. Język mediów. Nowomowa.</p>	<p>Mówienie Od samego początku należy też wyzwalać u uczniów umiejętność formułowania i wypowiedzania własnych opinii na temat języka czytanego tekstu, rozwijać wrażliwość na wyrazy modne, zapożyczenia, nowomowę i język mediów. Dłuższą wypowiedź ustną można prowokować, zachęcając uczniów do lektury i omawiania z nimi współczesnych tekstów literackich i nieliterackich.</p>

3. Kształcenie literacko – kulturowe

POZYTYWIZM	MODERNIZM	DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE	LITERATURA PO 1945 ROKU
Dzieła literackie			
<p>Konopnicka – <i>Mendel Gdański</i>; Prus – <i>Lalka</i>(fr.) Orzeszkowa – <i>Nad Niemnem</i> (fr: dwie rozmowy – Benedykta z synem Witoldem i Andrzejjowej z synem Zygmuntem) Sienkiewicz – <i>Potop</i> (fr.), także film</p>	<p>poezja młodopolska (Kasprowicz, Tetmajer, Staff) Żeromski – <i>Echa leśne</i>; <i>Ludzie bezdomni</i> (fr. np. w salonie u Czerniszów.) Wyspiański – <i>Wesele</i> (ew, film) Reymont – <i>Chłopi</i> (fr.)t.1)</p>	<p>S. Żeromski – <i>Przedwiośnie</i> (fr.) Z. Nałkowska – <i>Granica</i> (fr.) Maria Kuncewiczowa – <i>Cudzoziemka</i> (fr.) W. Gombrowicz – <i>Ferdydurke</i> (fr.) B. Schulz – wybrane opowiadania Poezja następujących poetów: Skamandryci (Tuwim, Wierzyński, Lechoń),</p>	<p>T. Borowski – wybrane opowiadania z tomu <i>Pożegnanie z Marią</i> G. Herling – Grudziński – <i>Inny świat</i> (fr.) Wybrane wiersze Baczyńskiego, Różewicza M. Białoszewski – <i>Pamiętnik z Powstania Warszawskiego</i> (fr.) S. Mrożek – <i>Tango</i> J. Iwaszkiewicz – wybrane opowiadania (jedno krótkie, jedno dłuższe) Ida Fink – wybrane opowiadanie Wybrane wiersze Herberta, Szymborskiej, Miłosza, Barańczaka, Zagajewskiego, Wybrana pozycja spośród następujących: Chwin –</p>

		Leśmian, Staff, Pawlikowska–Jasnorzewska, Przyboś,	<i>Hanneman</i> ,, <i>Huelle – Weiser Dawidek</i> , Stasiuk – <i>Opowieści galicyjskie</i> lub <i>Dukla</i> , (fr.) Pozycja eseistyczne (jeden esej spośród podanych pisarzy), np., <i>Kubiaka</i> , <i>Jastruna</i> , <i>Miłosza</i> , <i>Zagajewskiego</i> , <i>Herberta</i> O.Tokarczuk – wybrane opowiadanie R. Kapuściński – <i>Cesarz</i> lub <i>Imperium</i> (fragment)
Proces historyczno-literacki			
Opozycja: naród – społeczeństwo Filozofia pozytywna: scjentyzm, utylitaryzm, empiryzm, organicyzm, ewolucjonizm, realizm, naturalizm, pozytywizm warszawski (program społeczny i literacki) realizm krytyczny	Dekadentyzm, symbolizm, impresjonizm, katastrofizm, rola inteligencji, etos powstania styczniowego	Dadaizm, futuryzm, surrealizm, Bunt przeciwko tradycji, Skamandryci, Awangarda Krakowska, Personalizm i egzystencjalizm	Literatura obozowa, rozpad literatury na krajową i emigracyjną po II wojnie światowej, kryzys fikcji literackiej, dominacja dokumentu; autobiografizm, feminizm, intertekstualność, kultura masowa, ekspansja reklamy
Konteksty, dialog z tradycją			
sztuka II poł. XIX w. (Chełmoński, Malczewski) Powstanie styczniowe w literaturze i malarstwie (Grottger – Cykle: <i>Polonia</i> , <i>Lituania</i>)	Symbolizm i impresjonizm w malarstwie Malarstwo Wyspiańskiego	Polemiki z przeszłością	Powstanie Warszawskie świat po II wojnie światowej, Druga Emigracja,
Poetyka			
powieść realistyczna, powieść naturalistyczna, powieść psychologiczna, literatura tendencyjna,	konwencja wiersza młodopolskiego, synestezja, dramat młodopolski, synteza sztuk, epopeja prozą	Wiersz wolny, Nowoczesna (odległa) metafora, Ballada (Leśmianowska), Prozaizmy, stylizacja	nowomowa, dokument osobisty, literatura faktu, dzieło otwarte, kicz
Toposy, symbole			
Dwór – zaścianek	Pamięć narodowa	Legenda Legionów,	

Miasto Upadek – pokuta – odrodzenie	Artysta – cyganeria – filister Bezdomność Mit i jego demitologizacja	Piłsudski	
---	---	-----------	--

4. Ocenianie.

Ocenianie jest procesem zarówno kształtującym jak i podsumowującym. Ocenianie kształtujące jest procesem ciągłym, dostarczającym informacji na temat efektów nauki ucznia. Powinno być podstawą dalszego rozwoju i odgrywa ważną rolę w dostarczaniu uczniom, rodzicom i władzom szkoły informacji na temat nauczania. Ocenianie nie zawsze musi wiązać się z nagrodą w postaci oceny, ale także nie powinno być karą, powinno jedynie oceniać wyniki i dokonane postępy. Nauczycielom ocena wyników nauczania daje możliwość weryfikacji celów, metod nauczania.

Ocenianie podsumowujące daje pełny obraz wiadomości i umiejętności posiadanych przez uczniów w danym momencie.

Należy stosować następujące ogólne zasady oceniania:

- Wyniki powinny odzwierciedlać osiągnięcie przez ucznia celów zawartych w programie;
- Ocena musi być związana z wysiłkiem ucznia włożonym podczas lekcji;
- Wszystkie rodzaje prac ucznia wykonywane w trakcie nauki powinny być oceniane – np. wypowiedzi ustne i pisemne, testy, zadania praktyczne;
- Uczniowie powinni wiedzieć, jaką pracę muszą wykonać i jakie są kryteria na każdą ocenę ze skali ocen;
- Uczniowie powinni wiedzieć jak ich wyniki mogą być porównane do wyników ich kolegów w ramach tej samej klasy a także w porównaniu z innymi sekcjami. Aby zapewnić porównywalność wyników wymagana jest koordynacja pracy wśród nauczycieli przedmiotu.

4.1. Ocenianie specyficzne dla przedmiotu

Zgodnie z regulaminem Szkół Europejskich na ocenę semestralną składają się dwie składowe:

- Składowa A wynika z wszystkich działań ucznia ocenianych przez nauczyciela w ciągu roku szkolnego
  - Składowa B wynika z ocen, które otrzymał uczeń w wyniku egzaminów śródkoworocznych i końcowych.
- Obie składowe składają się na ocenę końcową w danym okresie oceniania.

W klasie 7 szczegółowe proporcje obu składowych wyznacza regulamin egzaminów maturalnych.

4.2. Ocenianie prac pisemnych

4.2.1. praca z tekstem

kryteria	ocena
<ul style="list-style-type: none"> • pełne odczytanie znaczeń wynikające z organizacji językowej i kompozycyjnej utworu oraz przywołanych kontekstów; autonomiczność interpretacji tekstu; eksploracja znaczeń; • oryginalność pomysłu kompozycyjnego; konsekwentna realizacja wybranej formy; harmonijna konstrukcja wypowiedzi • pełne zharmonizowanie stylu wypowiedzi z treścią i formą pracy; wyraźnie zindywidualizowany styl; szczególnie bogate słownictwo, • poprawna i urozmaicona składnia i frazeologia; zgodna z normą fleksja; poprawna ortografia i interpunkcja (dopuszczalne usterki interpunkcyjne) ,	9 - 10
<ul style="list-style-type: none"> • pogłębione odczytanie znaczeń wynikających z organizacji językowej i kompozycyjnej utworu oraz niektórych kontekstów; trafne hipotezy interpretacyjne – wnikliwe i dojrzałe wnioski interpretacyjne, • świadomy zamysł kompozycyjny i konsekwentna jego realizacja; zachowanie proporcji między częściami pracy, • zharmonizowanie stylu z formą i treścią pracy; zachowanie jednorodności stylistycznej; bogate słownictwo, • poprawna i urozmaicona składnia i frazeologia; zgodna z normą fleksja; sporadyczne uchybienia interpunkcyjne i ortograficzne,	8 – 8,9
<ul style="list-style-type: none"> • odczytanie większej części znaczeń wynikających z organizacji językowej i kompozycyjnej utworu oraz niektórych kontekstów; postawienie hipotezy interpretacyjnej, • kompozycja podporządkowana sensowi omawianego utworu; zachowanie proporcji między częściami pracy, • zharmonizowanie stylu z treścią i formą pracy; zachowanie na ogół jednorodności stylistycznej; wystarczająco urozmaicone słownictwo, • na ogół poprawna składnia i frazeologia; dopuszczalne usterki fleksyjne; dopuszczalne nieliczne błędy ortograficzne drugiego stopnia; nieliczne błędy interpunkcyjne,	7 – 7,9
<ul style="list-style-type: none"> • odczytanie tylko głównej myśli utworu; dostrzeżenie organizacji językowej i kompozycyjnej (bez świadomości jej znaczenia dla sensu utworu); próba postawienia hipotezy interpretacyjnej, • kompozycja wypowiedzi tylko formalnie trójdzielna, • styl w większości zharmonizowany z formą pracy; niepełna jednorodność konwencji stylistycznej; niezbyt bogate słownictwo, • schematyczna, ale na ogół poprawna składnia; nieliczne błędy fleksyjne i frazeologiczne; nieliczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne,	6 – 6,9
<ul style="list-style-type: none"> • powierzchowne odczytanie utworu (zrozumienie tylko dosłownego poziomu treści) pozbawione reakcji na strukturę i język; próba uogólnienia trafna, ale nie uargumentowana analizą tekstu, • niejasny zamysł kompozycyjny; uporządkowanie treści częściowe, ale pozwalające odczytać główną myśl pracy, • styl przeważnie niezgodny z formą pracy; nieporadne kształtowanie wypowiedzi; ubogie słownictwo, • uboga, schematyczna składnia, częste błędy składniowe, fleksyjne, frazeologiczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne,	4 – 5,9

<ul style="list-style-type: none"> • narracyjne podejście do tekstu (opowiadanie treści dosłownych zamiast analizy i interpretacji), niedostrzeżenie struktury tekstu i języka; • chaos w kompozycji pracy, pomimo prób uporządkowania treści, • wyraźne niedostosowanie stylu do formy wypowiedzi; widoczne trudności w kształtowaniu wypowiedzi; bardzo ubogie słownictwo; mieszanie konwencji stylistycznych.. • język komunikacyjny pomimo licznych błędów składniowych, fleksyjnych, słownikowych, frazeologicznych; nieprzestrzeganie zasad ortografii. 	2 – 3,9
<ul style="list-style-type: none"> • niezrozumienie nawet głównej idei tekstu; niezrozumienie sensów dosłownych, nieświadomość struktury i języka. • chaos w kompozycji pracy; przypadkowe zestawienie myśli. • wyraźne niedostosowanie stylu do formy wypowiedzi; widoczne trudności w kształtowaniu wypowiedzi; bardzo ubogie słownictwo; mieszanie konwencji stylistycznych.. • język komunikacyjny pomimo licznych błędów składniowych, fleksyjnych, słownikowych, frazeologicznych; nieprzestrzeganie zasad ortografii. 	1 – 1,9
<p>Ocena będzie przyznana w przypadku</p> <ul style="list-style-type: none"> • oddania pracy bez odpowiedzi, • odpowiedzi nie na temat, • odkrycia popełnionej nieuczciwości. (np. praca niesamodzielna) • nieoddania (niewykonania) pracy 	0

4.2.2. esej

kryteria	ocena
<ul style="list-style-type: none"> • pełne zrozumienie tematu; świadomy dobór materiału rzeczowego – także spoza programu; oryginalne ujęcie tematu; twórcze jego opracowanie; wnikliwa analiza i dojrzała interpretacja; umiejętność wnioskowania i uogólniania; samodzielność sądów, • oryginalność pomysłu kompozycyjnego i konsekwentna jego realizacja, • styl zindywidualizowany • pełna poprawność językowa ;pełna poprawność zapisu ; 	9 - 10
<ul style="list-style-type: none"> • pełne zrozumienie tematu; świadomy dobór materiału rzeczowego; ciekawe ujęcie tematu; pogłębione jego opracowanie;logiczna analiza i interpretacja;umiejętność wnioskowania i uogólniania;samodzielność sądów, • forma pracy świadomie podporządkowana ujęciu tematu;zachowanie proporcji między częściami pracy, • styl w pełni zharmonizowany z treścią i formą pracy, • poprawność językowa;(dopuszczalne usterki jęz., interpunkcyjne i ortograficzne); 	8 – 8,9
<ul style="list-style-type: none"> • pełne zrozumienie tematu; trafny dobór materiału rzeczowego; poprawne ujęcie tematu; wystarczające jego opracowanie;logiczna analiza i interpretacja;umiejętność wnioskowania i uogólniania, • trójdzielna kompozycja;zachowanie proporcji między częściami pracy, • styl zharmonizowany z treścią i formą pracy, • poprawność składni i fleksji (dopuszczalne usterki);nieliczne błędy innego typu;bł. interpunk i nieliczne ort. II st; 	7 – 7,9
<ul style="list-style-type: none"> • zrozumienie tematu; ujęcie tematu schematyczne, ale zgodne z tematem; opracowanie tematu niepełne, ale poprawne; interpretacja świadcząca o rozumieniu przywołanego tekstu; mimo pewnych błędów wnioskowanie i uogólnianie logiczne, • tylko formalnie trójdzielna • styl na ogół zharmonizowany z treścią i formą pracy, • język w pełni komunikatywny pomimo błędów różnego typu ;nieliczne błędy zapisu różnego stopnia ; 	6 – 6,9
<ul style="list-style-type: none"> • częściowe zrozumienie tematu; ujęcie tematu schematyczne i częściowo zgodne z tematem; opracowanie niepełne, ale w większej części poprawne; interpretacja świadcząca o rozumieniu podstawowej warstwy znaczeniowej tekstu; mimo pewnych błędów wnioskowanie i uogólnianie logiczne, • uporządkowanie treści częściowe, ale pozwalające odczytać główną myśl, • próba zachowania harmonii stylu i treści, • język komunikatywny, chociaż nieporadny;błędy zapisu różnego stopnia ; 	4 – 5,9
<ul style="list-style-type: none"> • częściowe zrozumienie tematu; ujęcie tematu schematyczne i w większej części zgodne z tematem; opracowanie niepełne, i w mniejszej części poprawne; interpretacja świadcząca o zaledwie częściowym rozumieniu podstawowej warstwy znaczeniowej tekstu; mimo pewnych błędów wnioskowanie i uogólnianie logiczne, • uporządkowanie treści częściowe, ale pozwalające odczytać główną myśl • próba zachowania harmonii stylu i treści • język komunikatywny, chociaż nieporadny;błędy zapisu różnego stopnia ; 	2 – 3,9

<ul style="list-style-type: none"> · częściowe zrozumienie tematu, niewystarczające jego opracowanie; omówienie utworów niezgodne z treścią; nielogiczne wnioskowanie lub brak wnioskowania i uogólnień · chaotyczne ułożenie treści. · wypowiedź rażąco niejednorodna stylistycznie · błędy zakłócające komunikację; liczne błędy zapisu ;. 	1 – 1,9
<p>Ocena będzie przyznana w przypadku</p> <ul style="list-style-type: none"> · oddania pracy bez odpowiedzi, · odpowiedzi nie na temat, · odkrycia popełnionej nieuczciwości. (np. praca niesamodzielna) · nieoddania (niewykonania) pracy 	0